

Een project van Stichting Herkansing

Stichting Herkansing

Bartelaar 3

9468 CJ Annen

06-44173250

www.onsKantelHuis.nl

Inhoudsopgave

Globale beschrijving projectplan	5	
Kantelen en doorkantelen	5	
Hybridevorm om subsidieafhankelijkheid te voorkomen.	5	
Tussen wal en schip	6	
Een nieuw zorgconcept: de 'tijdige' time-out	6	
Autonoom, zelfvoorzienend en duurzaam	6	
Selectiecriteria deelnemers	7	
Hoofdonderdelen (doelen) van de circulaire aanpak	7	
In iedere provincie minimaal een ONS KantelHuis	8	
Methodische aanpak voor herstel	8	
Pilot eerste ONS KantelHuis	9	
De locatie	9	
De accommodatie en doelgroepbereik toerisme	9	3
Kwaliteithandhaving specialistische werkzaamheden	10	
Borgen van kennis en continuering ONS Kantelhuis	10	
Verwachte resultaten maatschappelijk	10	
<i>Aantal deelnemers, instroom, doorstroom en uitstroom</i>	10	
<i>Type activiteiten waarmee wordt gestart</i>	11	
Verwachte resultaten Financiële onafhankelijkheid	12	
Benodigde Financiering	13	
Gebruikte bronnen en ander (ervarings)kennis	14	

Globale beschrijving projectplan

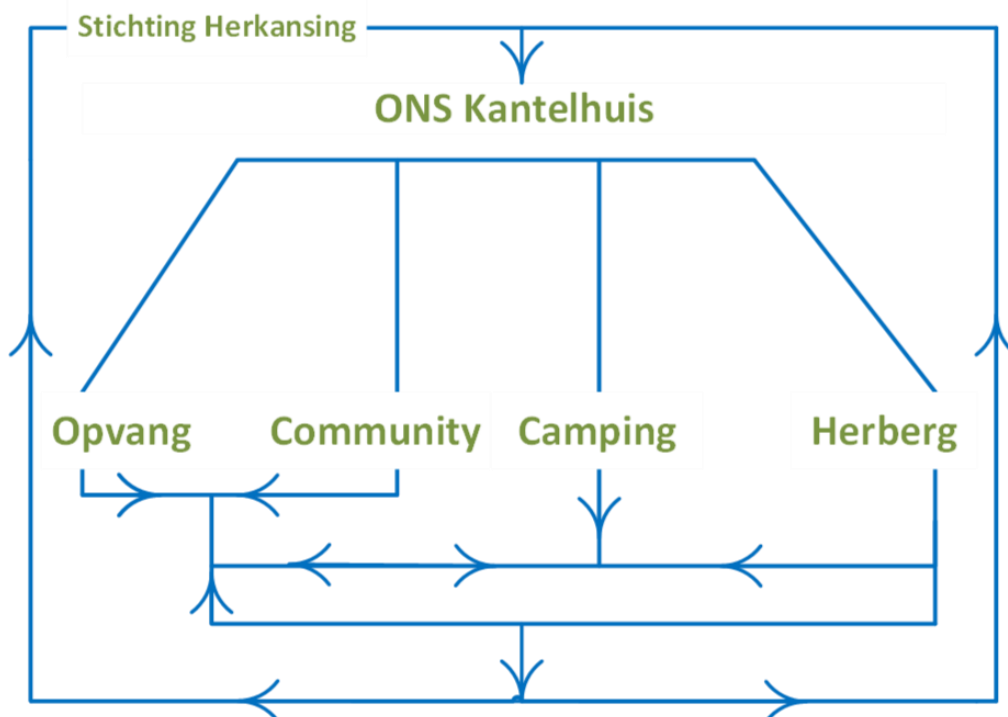
Kantelen en doorkantelen

Het is een uitdaging om de kanteling in ons project te laten zien. De hieronder geplaatste quote geeft weer waar onze kanteling over gaat, en waar ze tevens tegenaan loopt.

“Het goed functioneren van het systeem hebben we belangrijker gemaakt dan het goed functioneren van de mens. De mens staat buitenspel en is gevangen in starre regels, structuren en systemen,”
Quote Jan Rotmans, 2018 - Hoogleraar Transitiekunde

Hybridevorm om subsidieafhankelijkheid te voorkomen.

Ons KantelHuis is een project van de ondernemende Stichting Herkansing. Dat deze hybridevorm voor velen nieuw is blijkt wel uit de vele vragen die we krijgen. In de huidige economie kennen we allemaal de onderneming, die een stichting start om optimaal gebruik te maken van de vele financiële voordelen hiervan. De omgekeerde versie ervan, waar alle profijt juist ten gunste van de stichting komt, behoeft persoonlijke uitleg. Wat op papier staat vangt niet de wezenlijke kanteling, die in deze vorm van sociaal ondernemen zit. Wij hebben gekozen voor deze vorm om keuzevrij te blijven en subsidieafhankelijkheid te voorkomen.

Figuur 1 - Hybride methodiek "Ondernemende Stichting met Sociale Impact"

Waar gaat ONS KantelHuis dan over?

Tussen wal en schip

Stel je voor dat je helemaal vastzit in je werk, of in je relatie. Dan zoek je hulp. Dat lukt als je een vangnet hebt of de steun kunt betalen. En als het niet al te lang duurt, dan is de kans groot dat je er dan zelfs sterker uitkomt. Maar wat gebeurt er als je leven een onverwachte wending neemt en je in een kwetsbare situatie belandt? Geen plek is te vinden in je netwerk voor een paar dagen, je het zelf niet redt, (nog) nergens voor in aanmerking komt, maar zelf geen hulp kunt betalen? Dan is de kans groot dat je tussen wal en schip valt en je situatie alleen maar erger wordt. Waar kun je dan terecht voor een time-out, om op adem te komen en aan je herstel te werken?

Een nieuw zorgconcept: de 'tijdige' time-out

Speciaal voor mensen, die in zo'n sociaal en financieel kwetsbare situatie zijn beland, werken wij, Quinta Ansem en Sandra de Leeuw, aan een nieuw concept: de time-out plek, ONS KantelHuis. Met dit zorgconcept zetten we in op het voorkomen en/of minimaliseren van afhankelijkheid van geïndiceerde zorg. We opereren op het snijvlak van welzijn, participatie, wonen en zorg. Vanuit een integrale benadering van de mens, want vanuit het perspectief van de 'klant' gaat het om benaderd te worden vanuit een integrale werkwijze als een allesomvattend geheel. Een integrale benadering van de 'hulpverlening' start dus met een integrale blik op de mens en de situatie van deze mens (L Verkooijen & Ansem, 2017). ONS Kantelhuis is een preventief en experimenteel zorgproject. ONS Kantelhuis valt niet binnen het reguliere zorgstelsel en kiest er bewust voor om buiten dit stelsel te opereren, derhalve bouwt ze in principe ook niet op het genereren van zorginkomsten waar het voortbestaan van afhankelijk zou kunnen zijn/worden.

Als initiatiefnemers weten we uit ervaring hoe het is om in één klap alles kwijt te raken en ook wat goede opvang met een mens kan doen. Wij kwamen er beiden weer bovenop en gebruikten onze ervaring en opleidingen om anderen te helpen. We zijn vastbesloten om een veilige plek te creëren voor mensen die dreigen tussen wal en schip te vallen en een *time-out* plek nodig hebben waar in alle rust aan eigen herstel gewerkt kan worden.

We noemen deze *time-outplek* ONS KantelHuis.

Autonoom, zelfvoorzienend en duurzaam

We zetten ons in om een zelfvoorzienende time-out plek en ondersteunende community te creëren voor mensen, die onverwacht in een sociaal kwetsbare positie terecht zijn gekomen of moeite hebben zich in de huidige maatschappij te handhaven. Zij kunnen tegen andere waarden dan financiële bij ONS KantelHuis terecht voor een time-out van een periode van 6-12-18 weken (afhankelijk van ondersteuningsbehoefte).

ONS KantelHuis wordt vormgegeven vanuit een vooruitstrevende, preventieve visie, geheel in de geest van de nieuwe Omgevingswet; de Omgevingswet heeft als doel om alle onderdelen van de

fysieke leefomgeving met elkaar in samenhang te brengen. Het project ONS KantelHuis werkt daarnaast vanuit de betekenis-economie, waarbij de thema's zorg en welzijn, armoedebestrijding, het vergroten van eigen kracht (empowerment), duurzaamheid en biologisch-dynamische landbouw centraal staan. En dat is nog maar het begin! Om stabiliteit en groei te genereren, is een eigen locatie in eigendom van de stichting een voorwaarde voor het kunnen uitvoeren van de kantelmethode van ONS KantelHuis. Stabiliteit voor de time-out mensen, stabiliteit voor het realiseren van de voedselvoorziening (perma-cultuur aanpak) en stabiliteit om uit te kunnen breiden. Huren, of gebruik maken van tijdelijke bewoning (anti-kraak of gebouw van de gemeente) vergroot het risico op blijvende (financiële) afhankelijkheid en leidt mogelijk op den duur tot kapitaalvernietiging, wanneer afstand van de locatie moet worden gedaan.

Selectiecriteria deelnemers

We werken niet met langdurige dak- en thuislozen, met vaak verslavings- en psychische problematiek. Daarvoor is al opvang. We werken vooral mét en vóór mensen die 'net' in een crisis zijn beland en waarop het huidige systeem van opvang geen adequaat antwoord heeft, waardoor de situatie onnodig wordt verergerd en waar van verwerken en herstellen vaak geen sprake is, want men is aan het overleven.

Om te voorkomen dat ONS Kantelhuis gezien wordt als 'vakantieoord' door freeriders/gelukszoekers start elke traject met een gedegen intake en wordt afgesloten met een samenlevings/samenwerking contract. De intake zal bestaan uit een 0-meting op levensdomeinen die basis is voor het 'herstelplan' en tevens gebruikt zal worden om de voortgang te monitoren, gebaseerd op de Mobility Mentoring aanpak die Lector Nadia Jungmann heeft onderzocht en beschreven (2017). Aanvullend wordt er een emotionele/psychische intake gedaan, die het levensverhaal en de 'trauma's' inzichtelijk maakt. Dit is bedoeld om snel in kaart te krijgen welke mensen gespecialiseerde 'psychische zorg' nodig hebben en vanuit een samenwerking met de bestaande infrastructuur van geïndiceerde hulpverlening, er voor te zorgen dat deze individuen de juiste zorg krijgen, van de juiste professionals, op de juiste plek.

Hoofdonderdelen (doelen) van de circulaire aanpak

- Time-out en herstel aanpak voor mensen in een sociaal/financieel kwetsbare positie
- Eigen kracht en eigen regievoering staat centraal / GGZ Nieuwe Stijl
- (Her) Ontdekking talenten
- Eten halen uit en Wonen/Werken/leven met de natuur
- Preventiebeleid armoede en sociale uitsluiting
- Deel economie stimuleren
- Circulaire verdienmodellen realiseren
- In co-creatie het realiseren en in stand houden van Inclusieve (mini) maatschappij
- Samenwerking met de bestaande zorg- en welzijnsinfrastructuren

In iedere provincie minimaal een ONS KantelHuis

ONS KantelHuis is een zelfvoorzienende time-out plek midden in de natuur. Een inclusieve community van krachtige mensen, waar mensen terecht kunnen als alles in het leven even tegenzit. Idealiter is er een groot woonhuis en op het terrein staan projectgerelateerde bijgebouwen waarbij zoveel mogelijk 'off the grid' en duurzaam wordt gewerkt. Kortom, een plek om tijdelijk of voor langere tijd tot rust te kunnen komen en je veerkracht terug kan vinden. Ze is zo ontworpen dat, nadat met financiering ondersteuning de eerste plek is gerealiseerd, er steeds minder tot geen externe financiële ondersteuning nodig is (zie financiële prognose in het financieel plan).

Dit wordt mogelijk gemaakt omdat:

1. er geen salarissen worden uitbetaald!;
2. alle omzet terugstroomt naar de stichting als nieuw investeringskapitaal; en
3. er ingezet wordt op diverse inkomstenmogelijkheden (verdienmodellen).

Methodische aanpak voor herstel

Voor iedereen die bij ONS KantelHuis zijn of haar time-out en/of herstel komt doen is er een aanpak waar men zich vooraf aan committeert. Deze bestaat uit:

1. Meedoen en meewerken aan het in stand houden en onderhouden van ONS KantelHuis.
2. Akkoord gaan met een op maat gemaakte gezamenlijke aanpak om:
 - a. herstel;
 - b. empowerment;
 - c. terugkeer naar – in principe - de eigen leefomgeving mogelijk te maken.
3. Het aangaan van een 'Pay it forwards¹ en Pay it Backwards²' verbinding met ONS KantelHuis. Dat wil zeggen dat naast de effecten van de Pay it forwards principes, mensen na de eigen ondersteuningsperiode iets terug kunnen geven in de vorm van tijd, kennis & kunde en vaardigheden om ONS KantelHuis en anderen te ondersteunen om ook hun weg terug te kunnen vinden.

Dit alles zal worden bijgehouden door een 0-meting bij aankomst, een eindmeting aan het einde van het traject en een nameting, 6 maanden nadat iemand weer zelfstandig het eigen leven heeft opgepakt. Dit gebeurt middels een wetenschappelijk meetconcept, zoals bij de Mobile Mentoring methode wordt gehanteerd. Gelijktijdig zal in zowel een 'action learning' praktijkwetenschappelijk aanpak als aan het methodisch overdraagbaar maken van de ONS KantelHuis-aanpak gewerkt worden. Een continue verbetercyclus, die meegenomen wordt naar de nieuwe KantelHuizen.

¹ <https://payitforwardnederland.wordpress.com/pay-it-forward-nederland-menu/pif-principe/>

² <https://www.antlersvail.com/about-antlers/community-partners/pay-it-backward/>

ONS KantelHuis is zo volledig én volledig anders, dat niet alles past in een projectplan en al helemaal niet op 3 á 4 A-4tjes.

De twee initiatiefneemsters, Quinta Ansem en Sandra de Leeuw zijn daarom graag bereid om in een persoonlijke toelichting meer te vertellen over deze unieke, en broodnodige, missing link aanpak en toegevoegde waarde in de bestaande zorg- en welzijnsinfrastructuur.

Pilot eerste ONS KantelHuis

Om in lijn met de (kern)waarden onafhankelijkheid en zelfvoorzienendheid, een plek te realiseren waar geïnvesteerd kan worden in de mensen, het land en de methode, is een externe investering in een eerste KantelHuis noodzakelijk. Hiervandaan zal dan ook de pilot worden gerealiseerd waaruit de zelfstandigheid en de onafhankelijkheid verder kan worden geborgd.

De locatie

We zoeken in eerste instantie locaties in de provincie Groningen, Drenthe, Friesland en mogelijk Overijssel. We kiezen bewust voor 'de noordelijke provincies waar de armoede en onzichtbare armoede van mensen, die inderdaad tussen wal en schip zijn gekomen door verlies van baan, verlies van relatie, verlies van huis en verlies van bedrijf (vooral veel ZZP'ers) hoog is. Ons concept zet in op het voorkomen van langdurige dak- en thuisloosheid, met alle bijkomende multi-problematiek en zal perfect bij het bestaande beleid passen en zal mee helpen meer preventief werken te realiseren.

9

Uiteindelijk is het, zoals reeds gezegd, ons doel om in iedere provincie minimaal een KantelHuis te realiseren.

De accommodatie en doelgroepbereik toerisme

We focussen ons op locaties met het liefst een bloeiende camping of ander reeds goed functionerend 'verdienmodel en daarnaast de mogelijkheid tot het opzetten van een natuurcamping. Waarom een camping? Ons KantelHuis speelt in op de opkomende trend van ecotoerisme. Dit zijn natuurliefhebbers en sociale/betrokken mensen en past bij de bestaande campinggasten van de huidige beoogde locatie. ONS Kantelhuis zorgt tevens met de bestaande verdienmodellen voor een veilige inkomensbasis waarmee de activiteiten van ONS Kantelhuis kunnen worden bekostigd.

Idealiter staat naast een groot woonhuis, woonboerderij of ander groot woongebouw, diverse project gerelateerde bijgebouwen op het terrein, waarbij 'off the grid' en duurzaam zal worden gewerkt. Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn voor het ontwikkelen van verdienmodellen. De exploitatie van een camping is een verdienmodel waar voldoende inkomsten, uit voort kunnen komen. Daarnaast moet in de ruimte en opzet van ONS KantelHuis nog vele andere verdienmodellen kunnen worden ontwikkeld. Hierdoor zal het afbreukrisico tot minimaal gereduceerd

zijn. Deze soorten locaties moeten flexibel kunnen worden aangepast op nieuwe zelfvoorzienende energie- en circulaire economische verdienmodellen, zoals het verbouwen van voedsel. Deze voorwaarden bepalen grotendeels onze keuzes voor de uiteindelijke locaties voor ONS KantelHuis.

Kwaliteithandhaving specialistische werkzaamheden

Bepaalde specialistische diensten waar relevant, zoals bijvoorbeeld een kok en de schoonmaak, worden conform de hiervoor geldende kwaliteitseisen uitgevoerd. Het werken met 'vrijwilligers' betekent niet dat er concessies zullen worden gedaan op de kwaliteit, voedselveiligheid en andere hygiëne regels. Hierbij geldt tevens: pragmatisme boven idealisme. Dit pragmatisme zal terug komen in de werving van medewerkers en ondersteund worden met passende scholing.

Borgen van kennis en continuering ONS KantelHuis

Vanaf het begin wordt tevens ingezet op het borgen van de meest noodzakelijke kennis en de continuering van deze methodiek. ONS KantelHuis is bedoeld om de tand der tijds te kunnen doorstaan. Mede door in te zetten op de financiële onafhankelijkheid, maar ook door bij de werving, inzet en inwerking van nieuwe mensen, steeds te kijken naar hoe men begeleid kan worden om zelfstandig de methodiek verder uit te blijven dragen. Dit overdragen, en steeds weer overdragen is onderdeel van de methodiek.

Hiermee neemt de afhankelijkheid van een paar individuele personen, zoals wij als initiatiefneemster dat nu even zijn, af en zal ONS KantelHuis als Methodiek haar oprichters gaan overleven.

Verwachte resultaten maatschappelijk

Aantal deelnemers, instroom, doorstroom en uitstroom

Dit is een capaciteitsvraagstuk wat diverse variaties kan hebben, die te maken hebben met Volume, Variabiliteit en Voorspelbaarheid. Dit zijn de 3 V's uit het boek van *L. Verkooijen en D. Moeke - Bedrijfsvoering voor Zorg en Welzijn (2013)*. En ook de mate van flexible flow, weinig planbare zorgactiviteiten, fixed flow, processtappen die vooraf goed concreet te maken zijn en een intermediate flow hier tussenin, spelen een rol in de effectiviteit van de herstel en terugkeertrajecten (*L. Verkooijen & D. Moeke, 2013*). ONS KantelHuis zal zoveel mogelijk vraaggestuurd gaan werken (vanuit hun besturingsfilosofie) met een reeds aanwezig aanbod (activiteiten), waarbij met behulp van het MoVer-model naar een bedrijfsvoering gezocht zal worden waarin er balans bestaat tussen plannen en reageren om de optimale in-, door- en uitstroom te realiseren. De onderstaande tabel is daarom slechts een voorzichtige prognose, waarbij nog niet alle variabelen in kaart zijn gebracht. De beoogde maximale capaciteit voor de 'herstel' trajecten is 10 (volwassen) mensen (niet meegerekend eventuele kinderen). Dit aantal houdt de kleinschalige aanpak in tact.

Tabel 1 - uitstroom prognose

	Uitstroom % per periode				
		33%	40%	45%	50%
Aantal periodes van 6 weken in 1 jaar	8,5				
Startbezetting 100%	10				
In per periode (afgerond naar beneden)		3	4	4	5
Out per periode (afgerond naar beneden)		3	4	4	5
Uitstroom totaal jaar (afgerond naar beneden)		25	34	34	42

Hoe succesvoller de aanpak, hoe groter de door- en uitstroom en hoe meer mensen met deze aanpak ondersteund kunnen worden op hun weg terug.

Type activiteiten waarmee wordt gestart

Bij de start van elk traject wordt psycho-educatie aangeboden, gebaseerd op de Past Reality Integration- theorie (Ansem, Q. 2018). Dit zal de basis zijn van de gehele 'maatwerk' aanpak, die individueel zal worden afgestemd. Hiervoor is een basisaanbod aanwezig:

- Mindfulness
- Werken met ritmes
- Werken met muziek
- Werken met ervaringsdeskundigen
- Meedoen in het KantelHuis met o.a.:
 - Campingwerkzaamheden
 - Voedselverbouwing/ voedselverwerking
 - Herberg / regio-ontmoetingsplek werkzaamheden
 - Workshop facilitatie/ondersteuning

Alle overige activiteiten, zoals workshops door derden uit het netwerk van ONS KantelHuis, realiseren nieuwe verdienmodellen, zullen in samenwerking met bestaand aanbod van de welzijn- en andere organisaties van de gemeente tot stand komen. Daarnaast zal het interne aanbod aangevuld worden door ervaren medewerkers uit onze ondersteunende community, die hun kennis en vaardigheden ter beschikking stellen voor ONS KantelHuis herstel/terugkeertrajecten.

Verwachte resultaten Financiële onafhankelijkheid

Daar wij geen salarissen hoeven te betalen, kan er snel ingezet worden op het verminderen van de inverdiencapaciteit, wat ons het benodigde continueringskapitaal zal brengen en de 'winst' optimaal maakt. Winst die ingezet zal worden om nieuwe kantelhuizen te realiseren. De inverdiencapaciteit per KantelHuis zal afnemen en de financiële onafhankelijkheid steeds verder toenemen. Uitgaand van mogelijke verdienmodellen bij aanvang, zou dat er als volgt uit kunnen zien.

	jaar 1	jaar 2	jaar3	jaar4	jaar5	jaar6	jaar7	jaar8	jaar10	jaar11	jaar12	jaar13	jaar 14	jaar14	jaar16
100 % financiering					investering nieuw home	-€ 250.000,00					investering nieuw home	-€ 660.000,00			
						1ste jaar 2de home						1ste jaar 3de home			
											Inkomsten 3de home	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00
					Inkomsten 2de home	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00
Inkomsten 1ste home	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Reservering operationeel kapitaal	gebruikt	gebruikt	€ 14.000,00	gebruikt	€ 14.000,00	gebruikt	Deels gebruikt, over € 14.000,00	€ 28.000,00	gebruikt	gebruikt	Deels gebruikt, over € 14.000,00	gebruikt	gebruikt	€ 42.000,00	€ 28.000,00
Terugstroom naar Stichting Herkansing	€ 50.000,00	€ 100.000,00	€ 164.000,00	€ 214.000,00	€ 278.000,00	€ 138.000,00	€ 262.000,00	€ 400.000,00	€ 510.000,00	€ 620.000,00	€ 744.000,00	€ 269.000,00	€ 454.000,00	€ 681.000,00	€ 894.000,00

Di is een ideaal plaatje. De hoeveelheid die na 16 jaar investeren vrij zal komen, zal wederom ingezet worden voor het realiseren van een 4de home en/of andere vergelijkbare projecten kunnen ondersteunen als eigen resolverend fonds.

Benodigde Financiering

Voor de eerste beoogde locatie is uit onderzoek naar passende locaties een bedrag gekomen dat ligt tussen de € 500.000,- en €900.000,-. Dit is exclusief ± €10.000,00 voor het op perma-cultuur principes geënte voedselbos en aanleg van andere vormen voor een eigen voedselvoorziening. Voor deze en andere aanvullende behoeften zullen andere vormen van financiering gezocht worden. Voor de financiering van het eerste ONS KantelHuis is er vanuit fondsen, een lening aangevuld met giften, financiële ondersteuning nodig. Wij zijn ervaringsdeskundigen, maar hebben niet de financiële middelen en draagkracht om de aanschaf zelf te kunnen financieren. Wat wij in ruime mate in huis hebben is ervaringsdeskundigheid, (ervarings)kennis en de kunde om deze circulaire aanpak tot een bloeiend nieuw businessmodel te maken. Dit conform de Meerwaarde Creatie Werkwijze uit het boek van Jan Jonker (Jonker & (Red.), 2014).

Quinta Ansem, voorzitter Stichting herkansing (onbezoldigd)

Sandra de Leeuw, directeur realisatie project ONS KantelHuis (onbezoldigd)

NB - Een uitgebreid ONS KantelHuis plan kan bij ons worden opgevraagd via thuis@onskantelhuis.nl

Gebruikte bronnen en ander (ervarings)kennis

- Ansem, Q. (2018a). *Zonder Reflectie Geen connectie. Thesissrapport Master Social Work.* Hanzehogeschool Groningen, Groningen.
- Ansem, Q. (2018b). *Zonder Reflectie Geen Connectie | Reflecteren Nieuwe Stijl–methode De (her)introdactie van menselijk contact in een professioneel jasje* (Vol. 2de druk). Stichting Herkansing.
- Ansem, Q., Bothmer, J., Davelaar, M., Langen, E., & Ansem, Q. (2016). *Rapport Participatie Bouwstenen.* Ulicoten: Stichting Herkansing.
- Ansem, Q., Langen, E., & Bothmer, J. (2016). *Handreiking Participatie Bouwstenen.* Ulicoten: Stichting Herkansing.
- Jonker, J., & (Red.), J. J. (2014). *Nieuwe Business Modellen. Samen Werken aan Waardecreatie* (4de oplage). Stichting OCF 2.0 en Adademic Service, imprint van Boom uitgevers Amsterdam.
- Jungmann, N., & Wesdorp, P. (2017). *Mobility Mentoring®. Hoe inzichten uit de hersenwetenschap leiden tot een betere aanpak van armoede en schulden.* Den Haag: Platform 31.
- Verkooijen, L., Andel, J. van, Ansem, Q., & Weber, R. (2018). *Netwerkontwikkeling voor zorg en welzijn.* Groningen/Utrecht: Noordhof Uitgevers bv.
- Verkooijen, L., & Ansem, Q. (2017). *Werken in de halfde lijn. Sociaal werk in de wijk: Hoe doe je dat?* Amsterdam: BV uitgeverij SWP.